

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קל"ג ע"א

פרשת חיי שרה

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קל"ב ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

יָאוֹת דְּכָתִיב, (תהלים ס"ב) וּבִלְיָלָה שִׁירָה עַמִּי וְהָא אֶתְמַר.

תרגום לעברית

בֹּא רְאָה, דְּיֹד בָּא וְאָמַר שְׁלִשֶׁת זְמַנֵּי הַתְּפִלוֹת הָלָלוּ, שְׁכָתוּב (תהלים נה) עָרַב וּבִקְר וְצִהָרִים, הִנֵּה שְׁלִשָּׁה. וְהוּא לֹא הַתְּפִלָּל אֶלָּא שְׁנַיִם מֵהֶם, שְׁכָתוּב אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה, וְלֹא יוֹתֵר. זֶה לַתְּפִלַּת הַבֶּקֶר - וְזֶה לַתְּפִלַּת הַמִּנְחָה. מִשּׁוּם כֹּךָ דִּיק אֲשִׁיחָה וְאַהֲמָה. בְּבִקְר, שְׁהִיא שְׁעַת הַחֹסֶד, מְסַפִּיק לֹו בְּחֹסֶד בְּאֲשִׁיחָה. וּבְמִנְחָה, שְׁהִיא שְׁעַת הַדִּין הַקָּשָׁה, צְרִיךְ הַמִּיָּה, וּמִשּׁוּם כֹּךָ וְאַהֲמָה. אַחֲרַי כֹּךָ כְּשֶׁנֶּחֱלַק הַלְיָלָה, הָיָה קָם לְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת כְּרָאוּי, שְׁכָתוּב (תהלים סב) וּבִלְיָלָה שִׁירָה עַמִּי, וְהָרִי נִתְבָּאֵר.

טקסט הזוהר

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַזְלוּ. אֲזַל הָהוּא בֵּר נֶשׁ בְּהִדְיָה עַד טְבָרְיָה. עַד דְּהוּוּ אֲזַלוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תָּא חֲזִי, תְּפִלוֹת כְּנֶגֶד תְּמִידִין תְּקִנּוּם רַבָּנָן דְּאַנְשֵׁי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה, בְּגִין דְּאַשְׁכַּחַן תְּרִי דְּכָתִיב, (במדבר כח) אֵת הַכֶּכֶשׁ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבִקְר וְאֵת הַכֶּכֶשׁ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֵפִים. וְאַיִנוֹן מִתְקַרְבִּין בְּהֵנִי תְּרִי זְמַנֵּי דְיוֹמָא דְּאַיִנוֹן זְמַנֵּין לְצִלוֹתָא.

קם רבי שמעון והלכו. הלך אותו האיש עמו עד טבריה. בעודם הולכים, אמר רבי שמעון, בא ראה, תפלות כנגד תמידין תקנום החכמים של אנשי כנסת הגדולה, משום שנמצאות שמים, שכתוב (במדבר כח) את הכבש אחד תעשה בפקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים, והם נקרבים בשני הזמנים הללו של היום, שהם זמני התפלה.

טקסט הזהור

אמר ההוא גברא הא בקדמיתא אבות תקנום להני צלותי, ומה דאתקינו אברהם ויצחק הוא עקרא, ומה דאתקין יעקב דאיהו שבחא דאבהן אמאי איהו רשות ולא עקרא כהני.

תרגום לעברית

אמר אותו האיש, הרי בתחלה האבות תקנו את התפלות הללו, ומה שתקנו אברהם ויצחק הוא העקר. ומה שתקן יעקב שהוא המשבח של האבות, למה היא רשות ולא עקר כמו אלו?

טקסט הזהור

אמר רבי שמעון הא (רכט ב) אתמר. אבל תא חזי, הני תרי זמני דתרי צלותי לאו אינון אלא לחברא ליעקב בעדביה, כיון דאתחברו דא בדא אנן לא צריכין יתיר, דכיון דאתיהיבת אתתא בין תרין דרועין ואתחברת בגופא לא אצטריך יתיר, ועל דא אנן בעינן לאתערא תרין דרועין בגין דאתיהיבת בינייהו, כיון דאיהי בינייהו, גופא ואתתא מלייהו בלחישו דלא לאדפרא.

תרגום לעברית

אמר רבי שמעון, הרי נתבאר, אבל בא ראה, שני הזמנים הללו של שתי התפלות אינם אלא לחבר את יעקב לגורלו. כיון שהתחברו זה עם זה, איננו צריכים יותר. שפיון שנתנה האשה בין שתי הזרועות ומתחברת בגוף, לא צריך יותר, ועל כן אנו צריכים

לעורר שתי הזרועות בגלל שנתנה ביניהם. כיון שהיא ביניהם, הגוף והאשה, אז דבריהם בלחש שלא להזכיר.

טקסט הזוהר

ובגין כך יעקב משמש במרום תנינו. מאי במרום כמה דאת אמר, (תהלים צב) ואתה מרום לעולם יי. וכלא איהו רזא לידעי מדין. אתו רבי אבא וההוא יודאי ונשקו ידוי. אמר רבי אבא עד יומא דין לא קאימנא במלה דא בר השתא. זכאה חולקי דזכינא למשמע ליה:

תרגום לעברית

ומשום כך, יעקב משמש במרום שנינו. מה זה במרום? כמו שנאמר (תהלים צב) ואתה מרום לעולם ה'. והכל הוא סוד לידעי הדין. באו רבי אבא והיהודי ההוא ונשקו את ידיו. אמר רבי אבא, עד היום הזה לא למדתי בדבר הזה, רק עכשו. אשרי חלקי שזכיתי לשמע אותו.

טקסט הזוהר

ויביאה יצחק האהלה שרה אמו. אמר רבי יוסי האי קרא קשיא. האהלה. לאהל שרה אמו מפעי ליה, מאי האהלה. דאהדרת תמן שכינתא, בגין דכל זמנא דשרה קיימא בעלמא שכינתא לא אעדי מינה, ושרגא הוה דליקת מערב שבת לערב שבת והוה נהיר כל אינון יומי דשבתא, בתר דמיתת, כבתה ההיא שרגא. כיון דאתת רבקה אהדרת שכינתא ושרגא אדליקת. שרה אמו, דדמיא לשרה בכל עובדהא.

תרגום לעברית

ויבאה יצחק האהלה שרה אמו. אמר רבי יוסי, הפסוק הזה קשה. האהלה? הנה צריך להיות לאהל שרה אמו! מה זה האהלה? שחזרה לשם השכינה. משום שכל זמן ששרה היתה קיימת בעולם, לא זזה ממנה השכינה, ונר הנה דולק מערב שבת לערב שבת והיה

מאיר את כל אותם ימות השבוע. אחר שמטה, ככה אותו הנר. כיון שבאה רבקה, חזרה השכינה והדליקה את הנר. שרה אמו - שדמטה לשרה בכל מעשיה.

טקסט הזוהר

רבי יהודה אמר כמה דדיוקניה דיצחק הוה כדיוקניה דאברהם, וכל מאן דחמי ליצחק אמר דא אברהם, וודאי אברהם הוליד את יצחק, הכי נמי רבקה דיוקנה ממש הוה דיוקנא דשרה, ובגין כה שרה אמו ודאי.

תרגום לעברית

רבי יהודה אמר, כמו שדמותו של יצחק היתה כדמותו של אברהם, וכל מי שראה את יצחק אמר זה ודאי אברהם שהוליד את יצחק - כה גם דמותה של רבקה ממש היתה כדמותה של שרה, ומשום כה שרה אמו ודאי.

טקסט הזוהר

אמר רבי אלעזר בכלל הכי הוא, אבל תא חזי, רזא איהו דאף על גב דשרה מיתת, דיוקנה לא אעדי מן ביתא, ולא אתחזי תמן מיומא דמיתת עד דאתת רבקה, כיון דעאלת רבקה אתחזיאת דיוקנא דשרה, דכתיב ויביאה יצחק האלה וגו' מיד שרה אמו אתחזיאת תמן, ולא הוה חמי לה בר יצחק בלחודוי כד אעיל תמן, ועל דא וינחם יצחק אחרי אמו (ס"א מאי אחרי אמו, אחרי) דאמו אתחזיאת ואזדמנא בביתא, ועל דא לא כתיב אחרי מיתת אמו, אלא אחרי אמו.

תרגום לעברית

אמר רבי אלעזר, בכל כה זה, אבל בא ראה, זהו סוד. שאף על גב ששרה מתה, דמותה לא זזה מן הבית, ולא נראתה שם מיום שמטה עד שבאה רבקה. כיון שנכנסה רבקה, נראתה דמותה של שרה, שכתוב ויביאה יצחק האלה וגו'. מיד שרה אמו נראתה שם.

ולא הָיָה רוּאָה, רק יִצְחָק לְבַדּוֹ כְּשֶׁנִּכְנַס לְשֵׁם, וְעַל כֵּן וַיִּנָּחַם יִצְחָק אַחֲרֵי אָמוֹ. [ס"א מה זה אחרי אמו? אחרי] שְׁאָמוֹ נִרְאָתָה וְהִזְדַּמְנָה בְּבֵית, וְעַל כֵּן לֹא כָתוּב אַחֲרֵי מִיתַת אָמוֹ, אֲלֹא אַחֲרֵי אָמוֹ.

טקסט הזוהר

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מֵאִי שָׁנָא דְכָתִיב בֵּיהּ בְּיִצְחָק וַיִּקַּח אֶת רַבֵּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ. כִּיּוֹן דְּאָמַר וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה לֹא יִדְעָנָא דְּהוּא רַחִים לָהּ, דְּהָא כָּל בְּנֵי עֲלָמָא רַחֲמֵי לְנַשִּׁיָּהּוּ. מֵאִי שָׁנָא בְּיִצְחָק דְכָתִיב בֵּיהּ וַיֵּאֱהָבָהּ.

תרגום לעברית

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, מֶה שׁוֹנָה שְׁכָתוּב בְּיִצְחָק, וַיִּקַּח אֶת רַבֵּקָה וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָהּ? כִּיּוֹן שְׁאָמַר וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה, לֹא יִדְעָנוּ שְׁהוּא אָהֵב אוֹתָהּ? שְׁהָרִי כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם אוֹהָבִים אֶת נְשׁוֹתֵיהֶם. מֶה שׁוֹנָה בְּיִצְחָק שְׁכָתוּב בּוֹ וַיֵּאֱהָבָהּ?

טקסט הזוהר

אֲלֹא וּדְאִי אֶתְעֲרוּתָא דְרַחֲמֵי דְדְכוּרָא לְגַבִּי אֶתְתָּא לָאו אִיהוּ אֲלֹא שְׁמַאלָא דְכָתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי. וְחֻשְׁף וְלִילָה כְּחַד אֵינוֹן, וְשְׁמַאלָא אֶתְעֲרַר רַחֲמֵי תְדִיר לְגַבִּי נוֹקְבָא וְאַחִיד בָּהּ, וְעַל דָּא אָף עַל גַּב דְּאַבְרָהָם (ס"א הוּה) רַחִים לָהּ לְשָׂרָה לֹא כָתִיב בֵּיהּ וַיֵּאֱהָבָהּ אֲלֹא בְּיִצְחָק. וְאִי תִימָא וַיֵּאֱהָב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל, סְטָרָא דְיִצְחָק דְּהוּה בֵּיהּ קַעֲבִיד לֵיהּ.

תרגום לעברית

אֲלֹא וּדְאִי הִתְעוּרוֹת שֶׁל הָאֱהָבָה שֶׁל הַזָּכָר לְאִשָּׁה אֵינָה אֲלֹא בְּשְׁמַאל, שְׁכָתוּב (שִׁיר א) שְׁמַאלוֹ תַּחַת לְרַאשֵׁי. וְחֻשְׁף וְלִילָה הֵם יַחַד, וְהַשְׁמַאל מְעוֹרֵר תְּמִיד אֱהָבָה לְנִקְבָּהּ וְאוֹחֶז בָּהּ. וְעַל כֵּן, אָף עַל גַּב שְׁאֲבָרָהֶם [ס"א הִיָּה] אוֹהֵב אֶת שָׂרָה, לֹא כָתוּב בּוֹ וַיֵּאֱהָבָהּ, אֲלֹא בְּיִצְחָק. וְאִם תֵּאמַר וַיֵּאֱהָב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל - הַצַּד שֶׁל יִצְחָק שְׁהָיָה בּוֹ עֲשָׂה לוֹ.

תָּא חַזִּי, אַבְרָהָם כַּד חָמָא לְשָׂרָה (ס"א לרבקה) הָיָה מְחַבֵּק לָהּ וְלֹא יִתִּיר, אֲבָל יִצְחָק דְּאִיְהוּ בְּעָלָהּ אֶחִיד בָּהּ וְשׁוּי דְּרוּעִיָּה תַּחֲוֹת רִישָׁהּ דְּכָתִיב שְׂמָאלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקֵּנִי. לְבָתֵּר אֶתָּא יַעֲקֹב וְשִׁמְשׁ עֶרְסָא וְאוּלִיד תַּרְיִסֵּר שְׁבָטִין כֻּלָּא כְּדָקָא יָאוּת.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, כְּשֶׁאַבְרָהָם רָאָה אֶת שָׂרָה [ס"א את רבקה], הָיָה מְחַבֵּק אוֹתָהּ וְלֹא יוֹתֵר. אֲבָל יִצְחָק שֶׁהוּא בְּעָלָהּ, אָחִז בָּהּ וְשָׁם אֶת זְרוּעוֹ תַּחַת רֵאשָׁהּ, שְׁכָתוּב שְׂמָאלוּ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמְיֵנוּ תַּחֲבֻקֵּנִי. אַחֵר כֶּךָ בֹּא יַעֲקֹב וְשִׁמְשׁ מִטָּתוֹ, וְהוּלִיד שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים, כָּלֵם כְּרָאוּי.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קל"ג ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

וְתָא חַזִּי אַבְרָהָם כְּלָהּ בְּרִזָּא חָדָא

תרגום לעברית

וּבֹא וּרְאֵה, כָּל הָאֲבוֹת הָלְכוּ בְּסוּד אֶחָד, וְכָלֵם שִׁמְשׁוּ בְּאַרְבַּע נָשִׁים כָּל אֶחָד מֵהֶם. אַבְרָהָם בְּאַרְבַּע - שָׂרָה וְהָגָר וְשִׁתִּי פִּילְגָשִׁים, שְׁכָתוּב וְלִבְנֵי הַפִּילְגָשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם. פִּילְגָשִׁים - שְׁתֵּים. הִנֵּה אַרְבַּע.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.